

Gżira en Manoel Island

Gżira (Gżira) is een plaats aan de Marsamxett-baai ten westen van Valletta. De plaats telt ongeveer 7.100 inwoners en ligt grofweg tussen de plaatsen Sliema en Msida. Gżira betekent eiland. Dat slaat op het eiland waarmee Gżira middels een smalle verbinding verbonden is; Manoel Island.

Manoel Island

Manoel eiland is een klein eilandje dat ligt in de Marsamxett-baai. In vroeger tijden was het eiland bekend onder de naam il-Gżira tal-Isqof; het bisschopseiland en daarna als Isolotto. Wegens slechte hygiënische omstandigheden aan boord brachten schepen die Malta in de Middeleeuwen aandeden vaak behalve gewenste goederen ook ongewenste ziekten als cholera en de pest met zich mee. Grootmeester Fra Jean Paul Lascaris de Castellar besloot daarom in het jaar 1643 op het eiland voorzieningen in te richten voor quarantaine van de bemanningen van de schepen. Daartoe bouwde hij een ziekenhuis (lazzaretto). In het jaar 1723 besloot de Portugese Grootmeester Fra Antonio Manoel de Vilhena tot het bouwen van een fort op het eiland; Fort Manoel. Het eiland kreeg daarmee ook de naam van de grootmeester. Het lag in de bedoelingen dat het gehele eiland gefortificeerd zou worden, zodat het de westflank van het op schootsafstand gelegen Valletta zou kunnen verdedigen tegen aanvallen over land. Tevens lag het in de bedoeling dat er een stad zou worden gevestigd op het eiland. Uiteindelijk werd alleen een fort gebouwd dat plaats bood aan 500 soldaten.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het eiland gebruikt als marinebasis voor de Britse Royal Navy. Tevens werd er een aantal stellingen voor luchtafweer geplaatst. De ruim 400 bommen die op het eiland vielen, gedurende vijandelijke luchtaanvallen, vernietigden veel van het Portugese fort en de gebouwen die erbij hoorden. De Kapel van sint Anthony van Padova werd bijvoorbeeld verwoest. Na de oorlog werden de forten op het eiland niet meer intensief gebruikt en werd het verwaarloosd. Tegenwoordig echter ziet men echter de historische en toeristische waarde van de oude forten in. Het oude fort is voor een groot deel gerestaureerd. De bovengenoemde kapel, de barrakken, en de toegangspoort werden bijvoorbeeld hersteld en de polverista, waar het buskruit lag opgeslagen, werd weer opgebouwd. Het paradeplein biedt tegenwoordig een prachtig uitzicht op Valletta.

Gżira

Gżira is een vrij jonge plaats. Zo rond het jaar 1850 werden er de eerste huizen gebouwd. Al snel vormde zich een arbeidersdorpje. Plaatsen rondom Gżira waren juist vissersdorpen. Gżira had een slechte naam. Het stond bekend als oord waar prostitutie plaatsvond.

Tegenwoordig is van de oude bebouwing nog weinig te herkennen. Oude huizen langs de boulevard verdwijnen langzaam uit het straatbeeld en maken plaats voor dure flatgebouwen. Dat is te verklaren door de centrale ligging. Gżira ligt vlakbij belangrijke plaatsen als Sliema en Valletta en ook de

universiteitsplaats Msida ligt om de hoek. Hierdoor zijn de huizen in de plaats erg gewild bij zowel Maltezers als Westerse immigranten. De prijzen van de woningen zijn navenant. In de smalle straten achter de boulevard kun je nog wel oude huizen treffen. De traditionele huizen hebben houten balkonnetjes (gallerija genoemd). Centraal in de plaats wordt momenteel het hoogste gebouw van Malta gebouwd; het Metopolis Plaza. De hoogste woontoren van dit complex telt 33 verdiepingen. Gzira biedt vooral werkgelegenheid in de service-industrie. Je treft er veel autodealers, garages en winkels.

De parochiekerk van de plaats wordt in de volksmond tal-Gebla (van steen) genoemd. Hierachter schuilt een anekdote die in de kerk breed wordt uitgemeten. Op 10 juli van het jaar 1902 waren 3 Britse zeemannen op zoek naar een pub. De pub van Gzira was echter gesloten. De kroegbaas weigerde de kroeg te openen, waarna de zeemannen met stenen begonnen te gooien. Eén van de stenen raakte een relikwie waarop een plaatje met de heilige maagd van de berg Karmel stond afgebeeld. De steen brak het glas, maar bleef haken, zodat het het eigenlijke relikwie niet raakte. Een wonder, volgens de plaatselijke bevolking. Bij een bezoek aan de kerk kunnen het relikwie, de steen en het glas worden bewonderd.

Bij toeristen is de plaats vooral in de avond populair. Als de zon ondergaat kun je vanaf de boulevard de schitterend verlichte muren van de stad Valletta zien. Vooral vanuit de jachthaven en de nieuw aangelegde openbare tuin (niet te missen langs de boulevard) is de stad goed te zien.

Gzira is gemakkelijk te bereiken met de bus vanuit Valletta. De afstand vanaf zowel Sliema als Valletta is ook lopend te doen. Begin hier echter niet aan als het erg warm is.